

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen hyväksyminen ja edustajien nimeäminen ympäristöterveyslautakuntaan
valt 16.05.2022 § 21
1456/00.04.01/2021

Päätös	Merkittiin sopimuskuntien neuvottelut tiedoksi ja hyväksyttiin yhteistoimintasopimus. Yhteistoimintasopimus pöytäkirjan liitteenä. Valtuusto nimesi jäsenet seuraavasti: Seija Kasurinen ja Henri Saari jäseniksi. Seija Kasurisen varajäseneksi Juha-Matti Salo ja Henri Saaren varajäseneksi Sari Volanen. Seija Kasurinen nimettiin varapuheenjohtajaksi.	
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että se 1. merkitsee tiedoksi sopimuskuntien neuvottelut, 2. hyväksyy liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen, 3. nimeää ympäristöterveyslautakuntaan yhteistoimintasopimuksen tarkoittamat kaksi varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä 4. pyytää nimeämään toisen varsinaisista jäsenistä varapuheenjohtajaksi.	
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 2 luku 7 §	
Valmistelija	ympäristöpäällikkö Keijo Houhala puh. 0500 918 597, etunimi.sukunimi@heinola.fi	
Valmistelu	Esityslistan liitteenä yhteistoimintasopimus.	
Tiedoksianto	virallinen ote	sopimuskunnat lupa- ja valvontalautakunta ympäristöpäällikkö

khall 09.05.2022 § 85

Päätös	Ehdotukset hyväksyttiin.
Esittelijä	kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi sopimuskuntien neuvottelut,
2. osaltaan hyväksyä liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen,
3. lähettää yhteistoimintasopimuksen edelleen valtuustolle vahvistettavaksi,
4. pyytää valtuustoa nimeämään ympäristöterveyslautakuntaan yhteistoimintasopimuksen tarkoittamat kaksi varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä
5. pyytää nimeämään toisen varsinaisista jäsenistä varapuheenjohtajaksi.

Toimivalta

Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §

Valmistelija

ympäristöpäällikkö Keijo Houhala
puh. 0500 918 597, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu

Ympäristöterveydenhuollon tuottaminen ja valvontapalvelujen seudullisuus tuli maakunnallisesti ratkaistavaksi hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä. Ympäristöterveydenhuollon tulee täyttää vähintään 10 henkilötövuoden edellytykset, jotta palveluja voidaan tuottaa lainsäädännön minimivaatimusten mukaisesti (Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 410/2009).

Ympäristöterveydenhuollon palvelut olisi voitu siirtää suoraan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta, mikäli maakunnan kaikki kunnat olisivat siirron hyväksyneet. Päijät-Hämeessä asiasta ei saavutettu yksimielisyyttä, joten siirtoa hyvinvointialueelle ei tapahtunut. Kun Lahti päätyi edelleen järjestämään palvelut omassa organisaatiossaan (Lahden kaupunginhallitus 8.11.2021), niin maakunnan muiden kuntien tuli löytää paras käytettävissä oleva ratkaisu. Myrskylä ja Pukkila ilmoittivat 14.2.2022, että ne suuntautuvat Porvoon yhteistoiminta-alueeseen. Muut kunnat päätyivät yhteiseen ratkaisuun, jossa Hollolan kunta toimii vastuukuntana. Hollolan vastuukuntamallissa PHHYKY:n ympäristöterveydenhuollon toiminnot siirretään Hollolan kunnan itsenäiseksi taseyksiköksi, jolle perustetaan sopimuskuntien yhteinen seudullinen ympäristöterveyslautakunta.

Uudelleenjärjestelyn toteuttamiseksi kunnat tilasivat yhteisellä päätöksellä 14.1.2022 selvityksen tehtävien siirrosta varatuomari Seppo Huldénilta (Tmi Lakiseppä) ja PHHYKY:n toimitusjohtaja nimesi 28.1.2022 vastuuvalmistelijaksi toimialajohtaja Silja Mäkelän.

Vastuukuntamallin toteutus tapahtuu sopijakuntien yhteistoimintasopimuksella, joka tarkoittaa kuntalain 54 §:n mukaista sopimusta viranomaistehtävien hoitamisesta. Yhteistoimintasopimuksella määritellään ympäristöterveydenhuollon

palveluiden järjestäminen ja tuottaminen Päijät-Hämeessä ao. kuntien muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Yhteistoimintasopimus tulee käsitellä ja hyväksyä kaikkien sopimuskuntien valtuustoissa, jotta ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestäminen voidaan toteuttaa yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Yhteistoimintasopimuksesta neuvoteltaessa periaatteiksi nousivat toiminnan linjakkuus, nopea päätöksentekokyky ja kustannustehokkuus, jotta ympäristöterveydenhuolto voi keskittyä tuottamaan viranomaispalveluja. Yhteistoimintasopimuksen tarkoittama järjestely on lähtökohtaisesti tarkoitettu määräaikaiseksi, joten ylimääräiset hankinnat, järjestelmät tai muut sitoumukset ja toimipistemuutokset eivät ole perusteltuja. Vastaavasti kulut ja tuotot tarkastellaan nettovaikutuksina ilman, että lupa- ja valvontamaksutuloja sekä -kuluja kohdistetaan sopimuskuntaakohtaisesti.

Heinolan edustajat kiinnittivät yhteistyösopimusneuvotteluissa huomiota seuraaviin asioihin:

- toimintaa ohjaavaan hallintosääntöön ja taloudellisiin seikkoihin, jotta ympäristöterveydenhuolto organisoidaan oikeasuhtaisella hallinnolla ja hallinnoinnilla.
- palvelujen laatuun sekä palveluista ja palvelujen vaikutuksista tiedottamiseen sopimuskunnille.

Yhteistoimintasopimuksen vahvistamisen jälkeen tarvitaan sopijakuntien lausunnot hallintosäännöstä, talousarviosta, taloussuunnitelmista, mahdollisesta palvelujen myynnistä sekä maksujen ja taksojen hyväksymisestä. Sen sijaan yhteistoimintasopimuksen muuttaminen edellyttää sopijakuntien valtuustoilta yhtäpitäviä päätöksiä.

Hollolan organisaatiossa ympäristöterveyslautakunta toimii kuntalain 51 §:n mukaisena yhteistoimintaelimenä, joka vahvistaa valvontasuunnitelman, päättää lautakunnalle kuuluvista viranomaisasioista (mm. pakkokeinot), tekee talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen Hollolan valtuustolle sekä valvoo toimialan yhteiskunnallisten laillisuustekijöiden toteutumista (mm. valitusasiat).

Operatiiviset lupa- ja valvonta-asiat ovat hyvin pitkälti delegoitu viranhaltijoille, kuten nykyisinkin. Uudelleenorganisoinnista huolimatta, tulee viranhaltijoilla olla tarkoituksenmukaiset työvälineet ja laitteet sekä säilyttää olemassa oleva toimipisterakenne, kunnes monipaikkaisen työn linjaukset täsmentyvät ja ympäristöterveydenhuollon kokonaiskuva maakunnassa selkiintyy vuoteen 2026 mennessä (ks. Aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarinen selvitystyö 12.1.2021).

Ympäristöterveyslautakunnan toiminta tulee aloittaa tämän vuoden puolella, jotta palvelutuotanto voi alkaa 1.1.2023 PHHYKY:n toiminnan lakatessa.

Yhteistoimintasopimuksen 7 kohdan mukaan ennen vuotta 2023 syntyneet perustamiskustannukset jaetaan vuosina 2019-2021 keskimäärin toteutuneiden maksuosuuksien suhteessa. Vuoden 2022 osalta perustamiskustannuksia syntyy toiminnon siirtämisestä, lautakunnan työn aloittamisesta, taloushallinnon rakentamisesta, ict-toiminnoista ja vuoden 2023 talousarvion laadintaprosessista. Arvio perustamiskustannuksista pyritään antamaan viimeistään elokuussa. Vuoden 2022 kustannukset laskutetaan kunnilta erikseen 7 kohdan periaatteen mukaisesti.

Yhteistoimintasopimuksen voimaantulo edellyttää sopijakunnilta yhtäpitäviä sopimuksen hyväksymisiä siten, että lainsäädännön asettamat yhteistoiminta-alueen minimivaatimukset täyttyvät (mm. henkilötyövuodet). Sopimuksen irtisanominen on mahdollista valtuustokausittain.

Esityslistan liitteenä yhteistoimintasopimus.

Jatkokäsittely

valtuusto